

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

http://www.vlada.si/

PREDSEDNIK DRŽAVNEGA ZBORA

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	28 -11- 2014		
Šifra:	101-02	14-26	1
Povezava:			
EPA:	190-VII	EU:	
Sign. zn.:			
Kratika:			

EVA: 2014-2611-0051
Številka: 00711-7/2014/12
Datum: 27. 11. 2014

Vlada Republike Slovenije je na 11. redni seji dne 27. 11. 2014 določila besedilo:

- Predloga zakona o spremembi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva – nujni postopek,

ki vam ga pošiljam v obravnavo in sprejem na podlagi 143. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13).

Vlada Republike Slovenije predlaga Državnemu zboru, da predlog zakona obravnava po nujnem postopku, da se preprečijo težko popravljive posledice za delovanje države.

Predlagano podaljšanje možnosti uveljavljanja spodbude za zaposlovanje brezposelnih oseb, mlajših od 30 let, bo pripomoglo k večjemu zaposlovanju in s tem k večjemu prilivu sredstev v obe socialni blagajni, kar je z vidika javnofinančnih prihodkov zelo pomembno. Hkrati bo predlagana spodbuda pomembno prispevala k zmanjševanju brezposelnosti med mladimi iskalci zaposlitve, kar predstavlja eno izmed prioritet države na področju trga dela.

Vlada Republike Slovenije je na podlagi 45. člena Poslovnika Vlade Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11, 64/12 in 10/14) in 235. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, št. 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) določila, da bodo kot njeni predstavniki pri delu Državnega zbora in njegovih delovnih teles sodelovali:

- dr. Anja Kopač Mrak, ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Dejan Levanič, državni sekretar, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti,
- Damjana Košir, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

PRILOGA: 1

Mag. Darko KRAŠOVEC
GENERALNI SEKRETAR

NUJNI POSTOPEK
EVA 2014-2611-0051

PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

V letu 2008, ko se je začela kriza, je bilo na Zavodu RS za zaposlovanje (v nadaljnjem besedilu: zavod) prijavljenih nekaj več kot 18 tisoč brezposelnih oseb, ki so bile stare od 15 do 29 let. Njihovo število se je do tedaj več let zmanjševalo, glede na skupno brezposelnost nadpovprečno. Če se je skupno število brezposelnih od decembra 2005 do konca leta 2008 znižalo za 28,4 %, se je v enakem obdobju število mladih brezposelnih oseb znižalo kar za 48,0 %. Posledično so mladi predstavljali vedno manjšo skupino brezposelnih oseb, njihov delež konec leta 2008 je bil samo še 27,5 %.

V prvem letu krize je število brezposelnih mladih hitro poraslo, njihov delež pa ni bistveno narasel, saj se je med brezposelnimi znašlo tudi veliko število oseb, ki so bile stare 30 let ali več. V prvem letu krize so delodajalci močno omejili novo zaposlovanje, število zaposlenih so zmanjševali predvsem na račun odpuščanja zaposlenih v bolj fleksibilnih oblikah dela. Delno je k rasti brezposelnosti mladih prispevalo tudi dejstvo, da se je zmanjšalo število prostih delovnih mest; manj priložnosti za zaposlitev je povzročilo, da se je na zavodu prijavilo več mladih, ki so v letih pred krizo prešli iz šole neposredno v zaposlitev.

Demografske in strukturne spremembe močno vplivajo na trg dela. Skromno povpraševanje po delovni sili na račun neugodnih gospodarskih razmer je pripeljalo do največjega zmanjšanja delovne aktivnosti pri mladih in nizko izobraženih v obdobju od 2008 do 2012. V tem obdobju so se zaradi upada gospodarske aktivnosti najbolj poslabšale zaposlitvene možnosti moških in mladih (UMAR, 2013). Konec leta 2012 se je močno povečala stopnja brezposelnosti mladih v Sloveniji, tako da je povprečna stopnja brezposelnosti mladih presegla 20 %.

V zadnjih letih se stopnja zaposlenosti mladih znižuje, stopnja brezposelnosti pa povečuje. Kljub temu, da se od februarja letošnjega leta kazalci brezposelnosti počasi postopoma izboljšujejo, pa je položaj mladih na trgu dela še vedno slabši kot je bil preteklo leto. **Decembra lani je bilo namreč registrirano število brezposelnih mladih do 29. leta starosti kar 32.523; do avgusta letos se je to število sicer znižalo na 27.361, kar pa je še vedno za 625 več kot avgusta preteklo leto.**

Ekonomski kazalci za prvo polletje leta 2014 kažejo, da je slovensko gospodarstvo na začetku postopnega okrevanja. Nadaljeval se je trend zviševanja vrednosti industrijske proizvodnje, poleg tega se v letu 2014 počasi izboljšuje položaj gradbene dejavnosti. Neugodna gibanja na trgu dela so se umirjala. Čeprav je brezposelnost v začetku leta sezonsko izrazito porasla, se je v naslednjih mesecih

okrepilo zaposlovanje brezposelnih oseb, hkrati pa se je povečevalo število delovno aktivnega prebivalstva. Septembra 2014 se je brezposelnost še naprej zmanjševala, število registriranih brezposelnih oseb upada vse od letošnjega februarja.

V obdobju prvih devetih mesecev letošnjega leta:

- je bilo na zavodu v povprečju prijavljenih 121.171 brezposelnih oseb, kar je **1,4 % več** kot v primerljivem obdobju leta 2013.
- se je v evidenco brezposelnih oseb na novo **prijavilo 71.069 brezposelnih oseb**, kar je 5,3 % manj kot lani; med novo prijavljenimi je bilo **10.179 iskalcev prve zaposlitve** oziroma 4,8 % več iskalcev prve zaposlitve kot v enakem obdobju lani.
- se je iz evidence brezposelnih oseb **odjavilo skupaj 82.524 brezposelnih oseb**, od teh **58.691 zaradi zaposlitve**, kar je **15,1 % več** kot v primerljivem obdobju leta 2013.

V obdobju od januarja do septembra 2014 se je v evidenco brezposelnih oseb na novo prijavilo 24.685 oseb v starosti od 15 do 29 let, kar je 3,8 % manj kot v enakem obdobju lani, odjavilo pa se je 27.702 brezposelnih oseb v tej starosti (12,7 % več kot v enakem obdobju lani). Med odjavljenimi je bilo 19.771 brezposelnih oseb v starosti od 15 do 29 let, ki so se zaposlile, kar je 23,1 % več kot v istem obdobju predhodnega leta. Podatki kažejo, da se je povečalo zaposlovanje mladih za nedoločen čas (za 83,3 % v obdobju april - junij 2014 glede na isto obdobje leta 2012), čeprav kljub temu še vedno prevladuje zaposlovanje mladih za določen čas (vir: SURS, SRDAP).

Med vsemi registriranimi brezposelnimi osebami je bilo v mesecu septembru 2014 **23,7 % starih med 15 in 29 let**. Med mladimi brezposelnimi je **več kot polovica iskalcev prve zaposlitve** (50,8 %), kar kaže na še vedno omejene zaposlitvene možnosti mladih. Zaskrbljujoč je tudi podatek, da je **kar 33,3 % brezposelnih mladih tudi dolgotrajno brezposelnih**.

Stopnja registrirane brezposelnosti mladih, starih med 15 do 24 let, je julija 2014 znašala 28,3 %, kar je več kot dvakratnik splošne stopnje brezposelnosti, ki je znašala 12,7 %. Stopnja registrirane brezposelnosti mladih, starih med 25 do 29 let, je v istem obdobju znašala 18,6 %.

Po podatkih EUROSTAT (anketni, sezonsko prilagojeni podatki) je bila stopnja brezposelnosti mladih (15-24 let) za mesec junij 2014 19,2 %, kar je za 2,9 odstotnih točk manj kot v začetku leta 2014 (22,1 %).

Urad za makroekonomske analize in razvoj (v nadaljnjem besedilu: UMAR) v svoji Jesenski napovedi gospodarskih gibanj 2014¹ predvideva, da:

- se bo ob rasti gospodarske aktivnosti letos zaposlenost prvič po začetku krize povečala (0,6 %);
- se v prihodnjih dveh letih ob nadaljevanju gospodarskega okrevanja pričakuje rast zaposlenosti; skupna rast zaposlenosti bo sicer skromna, a se bo postopoma začela povečevati v večini dejavnosti;
- bo kljub ugodnim gibanjem v zadnjih mesecih letos povprečno število registriranih brezposelnih oseb predvsem zaradi povečanja decembra lani in v prvih dveh mesecih letos še nekoliko večje kot lani; v letu 2015 bo ob pričakovani umiritvi gospodarske rasti in rasti zaposlenosti število brezposelnih le nekoliko manjše kot letos, nekoliko občutnejše pa se bo zmanjšalo v letu 2016 ob podobnem obsegu izvajanja ukrepov aktivne politike zaposlovanja kot letos;
- se bosta do leta 2016 nekoliko znižali tudi stopnji registrirane (12,7 %) in anketne (9,4 %)

¹ Dostopno na:

http://www.umar.gov.si/fileadmin/user_upload/publikacije/analiza/Jesenska_napoved_2014/JNNG_2014_splet.pdf

brezposelnosti.

Boljša gibanja v dodani vrednosti se ne odražajo v vidnejšem izboljšanju zaposlenosti, ker podjetja sprva povečujejo število opravljenih ur na zaposlenega oziroma urno produktivnost. UMAR ocenjuje, da v začetnem obdobju okrevanja gospodarske aktivnosti podjetja ostajajo previdna pri novem zaposlovanju. To se kaže v rasti števila delovno aktivnih v zaposlovalnih dejavnostih, ki se ukvarjajo s posredovanjem delovne sile, kjer je bilo povečanje v prvi polovici leta najvišje med vsemi dejavnostmi.

Na stanje na trgu dela in nastale posledice gospodarske krize se ministrstvo, pristojno za delo, v okviru svojih pristojnosti odziva z ukrepi aktivne politike zaposlovanja (v nadaljnjem besedilu: APZ). Podatki o vključitvah v posamezne ukrepe APZ kažejo, da je bilo v obdobju januar – september 2014 v ukrepe APZ vključenih skupaj 30.770 oseb, od tega 28.314 brezposelnih in 2.456 zaposlenih.

Od 1. 11. 2013 dalje se izvaja tudi ukrep spodbujanja zaposlovanja mladih brezposelnih oseb, starih do 30 let, in sicer na podlagi Zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (Uradni list RS, št. 63/13; v nadaljnjem besedilu: ZIUPTDSV), ki je spodbudil delodajalce k večjemu zaposlovanju mladih brezposelnih oseb. Omenjeno olajšavo (oziroma spodbudo za zaposlovanje mlajših brezposelnih oseb) lahko ne glede na določila zakonov, ki urejajo obvezna socialna zavarovanja, uveljavljajo delodajalci, ki v obdobju od 1. novembra 2013 do 31. decembra 2014 za nedoločen čas zaposlijo brezposelno osebo, mlajšo od 30 let, ki je najmanj tri mesece pred zaposlitvijo prijavljena v evidenci brezposelnih oseb; v tem primeru je delodajalec za prvih 24 mesecev zaposlitve oproščen plačila prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti.

Ukrep se izvaja šele 10 mesecev, tako, da bodo prvi dolgoročni učinki vidni po preteku 24 mesecev, ko bo mogoče ugotoviti, koliko zaposlitev se je ohranilo za nedoločen čas tudi prenehanju uveljavljanja omenjene spodbude.

Trenutno razpoložljivi podatki kažejo, da je navedena spodbuda sprejeta zelo pozitivno. Na podlagi podatkov Finančne uprave RS, pridobljenih iz oddanih REK obrazcev s strani delodajalcev v obdobju od 1. 11. 2013 do 30. 9. 2014 (podatki so na voljo za 9 mesecev izvajanja, saj zajemajo izplačane plače november 2013 – julij 2014) je mogoče ugotoviti, da:

- da se je v tem obdobju ob uveljavljeni spodbudi za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb **za nedoločen čas zaposlilo 2.438 brezposelnih mladih**, od tega 1.423 (58,4 %) moških in 1.015 (41,6 %) žensk;
- je spodbudo uveljavilo **2.017 delodajalcev**;
- je **starostna struktura** naslednja: 27 % oseb, starih med 15 in 24 let in 73 % oseb, starih med 25 in 30 let;
- so delodajalci v 9 mesecih izvajanja ukrepa uveljavili za cca. **2.250.000 EUR spodbud** v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca;
- **akontacija dohodnine** na podlagi izplačil plač zaposlenim za prvih 10 mesecev znaša izvajanja **več kot 1 mio EUR**;
- **je bilo plačano cca. 3 mio EUR prispevkov delavca za socialna zavarovanja.**

Veliko število vprašanj, ki jih prejema tako ministrstvo, pristojno za delo, kakor tudi zavod v zvezi z uveljavljanjem spodbude, kaže na velik interes tako med delodajalci kot mladimi. Mnogo je tudi vprašanj o možnostih podaljšanja veljavnosti ukrepa.

V skladu z ZIUPTDSV so do spodbude za zaposlovanje upravičeni delodajalci, ki zaposlijo brezposelno osebo, mlajšo od 30 let, ki je pred zaposlitvijo vsaj 3 mesece prijavljena v evidenci brezposelnih oseb; pogodba o zaposlitvi za nedoločen čas mora biti sklenjena do 31. 12. 2014. Mladim, ki so vključeni v izobraževanje, je potekel status dijaka s 1. 9. oziroma status študenta s 1. 10.

2014, kar posledično pomeni, da delodajalci za zaposlitev teh oseb, ki so se v evidenco brezposelnih oseb prijavile po poteku statusa (t.j. po 30. 9. 2014), ne bodo upravičeni do navedene spodbude, v kolikor se ne zagotovi podaljšanja veljavnosti ukrepa.

Kljub temu, da zadnji meseci kažejo na blago rast zaposlovanja (tudi pri skupini mladih), se ocenjuje, da so ukrepi za spodbujanje zaposlovanje mladih še vedno zelo potrebni, saj se je njihov položaj na trgu dela v času krize najbolj poslabšal, brezposelnost mladih pa je eden glavnih razlogov za njihovo socialno in družbeno ranljivost, saj ravno prehod iz šolanja v svet dela predstavlja ključni pogoj za osamosvojitve in vključenost v družbo v vseh pogledih. Mladi so med najbolj ogroženimi skupinami na trgu dela, saj na tega šele vstopajo, nimajo delovnih izkušenj in se pogosto srečujejo z diskriminacijo. Bolj pogosto kot druge starostne skupine opravljajo delo v prekarnih oziroma fleksibilnih oblikah dela, zato so ob nastopu krize običajno prvi, ki izgubijo zaposlitev. Ukrepi, za katerega se predlaga podaljšanje veljavnosti, spodbuja zaposlovanje mladih za nedoločen čas.

Pri tem je potrebno upoštevati, da je bilo zaposlovanje v času izvajanja zakona (od 1. 11. 2013 dalje) manj intenzivno, predvsem zaradi poglobljanja slabih gospodarskih razmer ob koncu leta 2013 in počasnega okrevanja v prvih mesecih 2014. Z bolj optimističnimi razmerami na trgu dela se obetajo tudi večje potrebe delodajalcev po novem zaposlovanju. Spodbuda za zaposlovanje mladih se je v tej obliki že uveljavila med delodajalci in je prepoznana tudi kot administrativno nezahtevna.

Problematika zaposlovanja mladih zahteva ureditev, ki bo mladim omogočila večjo stopnjo konkurenčnosti oziroma zaposljivosti ob vstopu na trg dela. Ministrstvo, pristojno za delo, zato že sedaj veliko pozornosti namenja ukrepom, ki zvišujejo zaposlitvene možnosti mladih. Mladi, ki so prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb, se lahko vključujejo v raznovrstne programe APZ kot prednostna skupina in podatki kažejo, da so ravno mladi največji koristniki ukrepov APZ.

Ukrep interventnega zakona je vključen tudi v Izvedbeni načrt Jamstva za mlade 2014-2015 in bo prispeval k udeležanju ciljev Jamstva za mlade, sprejetega s strani Evropske komisije v okviru svežnja ukrepov za zaposlovanje mladih (Youth Employment Initiative, YEI, 2013), ki zavezuje države članice EU, da mladim v štirih mesecih po prijavi na zavodu ali pridobitvi formalne izobrazbe zagotovijo kakovostno ponudbo za zaposlitev, možnost nadaljnjega izobraževanja ali pripravnštvo.

Zaradi javnofinančne situacije, v kateri se je znašla Republika Slovenija po nastopu gospodarske krize, se ob hkratnem povečanju števila brezposelnih nižajo tudi sredstva za izvajanje APZ. Z letošnjim letom se tudi izteka obdobje veljavne finančne perspektive za koriščenje sredstev evropske kohezijske politike. Reševanje problema brezposelnosti mladih bo tudi sicer ena izmed ključnih prioritet Operativnega programa 2014 - 2020, ki bo podlaga za koriščenje sredstev Evropskega socialnega sklada v naslednjem finančnem obdobju. Glede na manjši obseg razpoložljivih sredstev integralnega proračuna in glede na to, da do potrditve Operativnega programa 2014 - 2020 sredstev Evropskega socialnega sklada ne bo možno koristiti, je podaljšanje interventnega ukrepa izrednega pomena za zagotovitev kontinuitete spodbujanja zaposlovanja mladih.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1 Cilji

Cilj predloga tega zakona je podaljšanje možnosti uveljavljanja začasne spodbude za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb za dodatno koledarsko leto.

2.2 Načela

Predlog tega zakona je pripravljen ob upoštevanju načela zagotavljanja večje konkurenčnosti mladih brezposelnih oseb na trgu dela in načela racionalizacije stroškov delodajalcev pri zaposlovanju.

2.3 Poglavitne rešitve

Zaradi povečanja zaposlitvenih možnosti mladih brezposelnih oseb se podaljšuje možnost uveljavljanja spodbude delodajalcem za zaposlovanje. Ciljno skupino predstavljajo brezposelne osebe, mlajše od 30 let, ki so pred zaposlitvijo vsaj tri mesece prijavljene v evidenci brezposelnih oseb. V primeru zaposlitve takšne brezposelne osebe za nedoločen čas tudi v času od 1. 1. 2015 do 31. 12. 2015 bo delodajalec ne glede na sistemske predpise, ki določajo obveznost plačila prispevkov za posamezna socialna zavarovanja, v celoti oproščen plačila prispevkov delodajalca (t.j. prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti). V kolikor bo takšna zaposlitev osebi predčasno prenehala po volji delodajalca v prvih 24 mesecih, torej v obdobju, ko je ta upravičen do oprostitve plačila prispevkov delodajalca, bo delodajalec dolžan za nazaj plačati vse prispevke delodajalca za socialno varnost, plačila katerih bi bil sicer v primeru spoštovanja zakonskih pogojev oproščen.

Spodbuda iz tega člena ni združljiva s spodbudo za zaposlovanje iz drugega odstavka 5. člena Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015 (ZRPPR1015) (Uradni list RS, št. 87/09), spodbudo za zaposlovanje na problemskih območjih z visoko brezposelnostjo iz 27. člena Zakona o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 20/11 in 57/12), spodbudo za prvo zaposlitev mladih do dopolnjenega 26. leta starosti v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415 in 44/14 – ORZPIZ206; v nadaljnjem besedilu: ZPIZ-2), spodbudo za zaposlovanje za nedoločen čas iz prvega odstavka 39. člena ZUTD-A ter spodbudo za zaposlovanje iz 74. člena Zakona o zaposlitveni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov (Uradni list RS, št. 16/07-uradno prečiščeno besedilo, 14/09 Odl.US, 84/11 Odl.US, 87/11, 96/12-ZPIZ-2), zaradi česar delodajalci ne bodo mogli biti upravičeni do omenjenih spodbud hkrati.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Predlog zakona ima posledice za državni proračun in na druga javnofinančna sredstva.

Iz podlagi podatkov Finančne uprave RS, iz oddanih REK obrazcev delodajalcev v obdobju od 1.11.2013 do 30.9.2014 (podatki so na voljo za 9 mesecev izvajanja, saj zajemajo izplačane plače november 2013 – julij 2014) je razvidno, da se je v tem obdobju na podlagi olajšave po interventnem zakonu **za nedoločen čas zaposlilo 2.438 brezposelnih mladih**, olajšavo pa je koristilo **2.017 delodajalcev**. Delodajalci so v obdobju izvajanja ukrepa uveljavili za cca. **2.250.000 EUR olajšav** v obliki oprostitve plačila prispevkov delodajalca. Akontacija dohodnine na podlagi izplačil plač mladim, zaposlenih z olajšavo po ZIUPTDSV znaša za prvih 9 mesecev izvajanja več kot 1 mio EUR, prav tako je bilo plačano cca. 3 mio EUR prispevkov delavca za socialna zavarovanja (glej tabelo 1).

Tabela 1: PRIKAZ OLAJŠAV, KI SO JIH UVELJAVILI DELODAJALCI PO ZIUPTDSV GLEDE NA ODDANE REK OBRAZCE V ČASU OD 1. 11. 2013 DO 30. 9. 2014

VRSTA PRISPEVKA	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	1.241.381,08	2.174.170,25
za zdravstveno zavarovanje	918.296,38	890.299,54
za starševsko varstvo	13.985,77	13.985,77
za zaposlovanje	8.504,90	19.844,77

za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	74.101,82	-
SKUPAJ UVELJAVLJENA OLAJŠAVA	2.256.269,95	3.098.300,33
PLAČANA AKONTACIJA DOHODNINE		1.091.521,77

Pri pripravi ocene za nadaljnje izvajanje ukrepa je potrebno upoštevati, da je bilo zaposlovanje v času izvajanja zakona (od 1. 11. 2013 dalje) manj intenzivno, predvsem zaradi poglobljanja slabih gospodarskih razmer ob koncu leta 2013 in počasnega okrevanja v prvih mesecih 2014. Glede na napovedi zaposlovanja se **do konca leta 2014 skuša doseči cilj 25.000 zaposlitev** mladih, od tega cca. 4.000 na podlagi uveljavljene spodbude po veljavnem ZIUPTDSV. Glede na navedeno in glede na bolj optimistične napovedi gospodarskih gibanj (UMAR: Jesenska napoved 2014) je mogoče predvidevati, da bodo delodajalci bolj naklonjeni zaposlovanju mladih za nedoločen čas in posledično bo tudi potreba po tovrstnih spodbudah za zaposlovanje večja, zato bi bilo mogoče v naslednjem letu na podlagi podaljšanja veljavnosti ukrepa iz ZIUPTDSV realizirati 5.000 novih zaposlitev mladih za nedoločen čas. Spodbuda za zaposlovanje mladih se je v tej obliki že uveljavila med delodajalci in je prepoznana tudi kot administrativno nezahtevna.

Glede na vse navedeno se za leto 2014 ocenjuje priliv dodatnih sredstev v proračun in socialne blagajne v višini **3,1 mio EUR** (za zaposlitev 4.000 mladih z olajšavo po veljavnem interventnem zakonu) in **v letu 2015 priliv v višini 3,9 mio EUR** (za zaposlitev dodatnih 5.000 mladih s spodbudo na podlagi podaljšanja veljavnosti ukrepa po ZIUPTDSV) - glej tabelo 2.

Hkrati pomeni dodatno zaposlovanje tudi prihranek pri izplačilih denarnega nadomestila za primer brezposelnosti in denarne socialne pomoči, in sicer zaradi:

- zmanjšanja izplačil denarnega nadomestila mladim brezposelnim osebam v ocenjeni višini 1,4 mio EUR letno (1.000 prejemnikov x povprečna višina 715 EUR/ II. bruto x 2 meseca);
- zmanjšanja izplačil denarne socialne pomoči v ocenjeni višini 819.000 EUR letno (1.500 prejemnikov x 182 EUR x 3 mesece).

Predlog zakona bo pozitivno vplival na druga javnofinančna sredstva, saj se bodo ob uvedbi omenjene spodbude na letni ravni prihodki proračuna povečali zaradi dodatno plačane dohodnine in vplačanih prispevkov za socialno varnost delavca, hkrati pa se bodo zmanjšali proračunski odhodki iz naslova izplačil denarnih nadomestil za primer brezposelnosti ter denarnih socialnih pomoči.

Tabela 2: PRIKAZ OCENE DODATNEGA PRILIVA V PRORAČUN IN SOCIALNE BLAGAJNE NA PODLAGI IZVAJANJA ZIUPTDSV V LETIH 2014 IN 2015

VRSTA PRISPEVKA	OCENA 2014 (predvideno št. vključitev = 4.000 mladih)		OCENA 2015 (predvideno št. vključitev = mladih)	
	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA	OLAJŠAVA DELODAJALCA	PLAČANI PRISPEVKI DELAVCA
za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	2.036.720,39	3.567.137,41	2.545.900,49	4.458.921,77
za zdravstveno zavarovanje	1.506.638,85	1.460.704,74	1.883.298,56	1.825.880,93

za starševsko varstvo	22.946,30	22.946,30	28.682,88	28.682,88
za zaposlovanje	13.953,90	32.559,09	17.442,37	40.698,87
za poškodbe pri delu in poklicne bolezni	121.578,05	-	151.972,56	-
SKUPAJ UVELJAVLJENA OLAJŠAVA	3.701.837,49	5.083.347,55	4.627.296,86	6.354.184,43
PLAČANA AKONTACIJA DOHODNINE		1.790.847,86		2.238.559,82
DODATNI PRIHODKI V PRORAČUN IN SOCIALNE BLAGAJNE		3.172.357,91		3.965.447,39

*ocena za leti 2014 in 2015 je bila pripravljena na podlagi podatkov iz REK obrazcev, ki so jih delodajalci oddali v obdobju 1.11.2013 do 30.9.2014 in so na njih označili, da uveljavljajo olajšavo za zaposlovanje mladih po ZIUPTSV.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona v sprejetem državnem proračunu ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Iz publikacije oziroma pregleda Evropske komisije, pripravljenega s strani EEPO ("Stimulating Job demand: The design of effective hiring subsidies in Europe 2014"; EK, maj 2014), je razvidno, da kar nekaj držav članic EU spodbuja zaposlovanje mladih brezposelnih oseb z ukrepom, ki se izvaja v obliki znižanja prispevkov za socialno varnost pri njihovem zaposlovanju. Tako je na Poljskem omenjeni ukrep namenjen delodajalcem, ki zaposlujejo mlade brezposelne osebe, pod pogojem, da ostanejo zaposleni še šest mesecev.

Podobne ukrepe za spodbujanje zaposlovanja mladih imajo tudi v Španiji, Belgiji, Estoniji, Bolgariji, itd.

Predlog zakona ni predmet usklajevanj s pravnim redom EU.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

- razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel

ni novih postopkov in administrativnih bremen

- ukinitve postopka ali odprava administrativnih bremen

ne

- spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj opravljanja dejavnosti oziroma

izpolnjevanja obveznosti

oprostitvev plačevanja prispevkov se bo izvajala preko DURS

- podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja

ne

- ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov

ne

- ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva

ne

- ali se bodo zaradi ukinitve postopkov in dejavnosti zmanjšala število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva

ne

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

/

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

/

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

/

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

- posledice na zaposlenost in trg dela ter na socialno vključenost in zaščito določenih skupin

S tem zakonom se podaljšuje veljavnost začasne spodbude za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb z namenom prispevati k doseganju njihove čim hitrejše in stabilne zaposlenosti, kot tudi k zmanjševanju neskladja med ponudbo in povpraševanjem na trgu dela. Omenjena spodbuda bo prispevala k porastu zaposlenosti mladih brezposelnih oseb, saj se bo na način, kot ga določa predlog tega zakona, znižal delodajalčev strošek plače, in sicer za znesek prispevkov za socialno varnost na bruto plačo (tkim. drugi bruto), ki jih plačuje delodajalec v višini 16,10 %.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

/

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlagana olajšava bo prispevala k udeležanju ukrepa Jamstva za mlade, sprejetega s strani Evropske komisije v okviru svežnja ukrepov za zaposlovanje mladih (Youth Employment Initiative, YEI, 2013), ki zavezuje države članice EU, da mladim v štirih mesecih po prijavi na zavodu za zaposlovanje ali pridobitvi formalne izobrazbe zagotovijo kakovostno ponudbo za zaposlitev, možnost

nadaljnega izobraževanja ali pripravnništvo.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona

- širši javnosti (mediji, spletne predstavitve);

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa

FURS, Zavod RS za zaposlovanje, Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti

- metode za spremljanje doseganja ciljev,

spremljanje izvajanja na podlagi podatkov iz REK obrazcev

- merila za ugotavljanje doseganja ciljev,

št. zaposlitev, starostna struktura, delež žensk

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

/

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javnost v pripravo predpisa ni bila vključena.

8. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- dr. Anja KOPAČ MRAK, ministrica,
- Dejan LEVANIČ, državni sekretar,
- Damjana KOŠIR, generalna direktorica Direktorata za trg dela in zaposlovanje.

II. BESEDILO ČLENOV

ZAKON O SPREMEMBI ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA

1. člen

V Zakonu o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva (Uradni list RS, št. 63/13) se v četrtem odstavku 5. člena besedilo »decembra 2014« nadomesti z besedilom »decembra 2015«.

2. člen

Ta zakon začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

Veljavnost ukrepa iz 2. člena tega zakona se podaljšuje za eno leto, in sicer do 31. 12. 2015.

K 2. členu:

Člen določa trenutek uveljavitve zakona.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

5. člen

(uveljavitev zakona in veljavnost ter uporaba posameznih določb)

(1) Ta zakon začne veljati 1. avgusta 2013.

(2) Določba 3. člena tega zakona velja do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda.

(3) Gospodarsko rast v skladu s prejšnjim odstavkom ugotovi Statistični urad Republike Slovenije. Sklep o ugotovitvi, da je gospodarska rast presegla 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda, Vlada Republike Slovenije objavi v Uradnem listu Republike Slovenije do 30. septembra leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 odstotka bruto domačega proizvoda.

(4) Določba 2. člena tega zakona se uporablja od 1. novembra 2013 do 31. decembra 2014.